

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2023/24
Subject (*)	Sociology of Tourism		Code	662G01001
Study programme	Grao en Turismo			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	First	Basic training	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinador	Pérez García, Antonia	E-mail	antonia.perezg@udc.es	
Lecturers	Pérez García, Antonia	E-mail	antonia.perezg@udc.es	
Web				
General description	O obxectivo da materia é estudar as teorías que explican os comportamentos dos actores turísticos, coñecer modelos de planificación para o desenvolvemento turístico sostible, describir procedementos de elaboración de produtos turísticos, así como adquirir coñecementos mínimos para saber avaliar socialmente a repercusión do turismo.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	Comprender os principios do turismo: a súa dimensión espacial, social, cultural, política, laboral e económica.
A3	Comprender o carácter dinámico e evolutivo do turismo e da nova sociedade do lecer.
A5	Converter un problema empírico nun obxecto de investigación e elaborar conclusións.
A7	Recoñecer os principais axentes turísticos.
A19	Xestionar o territorio turístico de acordo cos principios de sustentabilidade.
A23	Analizar os impactos xerados polo turismo.
A27	Comprender o funcionamento dos destinos, estruturas turísticas e os seus sectores empresariais no ámbito mundial.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Comunicación oral e escrita en lingua nativa.
B3	Resolución de problemas.
B4	Razoamento crítico.
B5	Compromiso ético.
B6	Aprendizaxe autónoma.
B7	Adaptación a novas situacións.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences
-------------------	-----------------------------

- Coñecer as teorías que expliquen os comportamentos dos turistas e dos actores (empresarios, Administración, etc.) do sistema turístico.	A1	B1	C1
	A3	B2	C2
	A5	B3	C3
	A7	B4	C4
	A19	B5	C5
	A23	B6	C6
	A27	B7	C7
			C8
- Saber formular modelos prácticos de planificación para o desenvolvemento turístico sostible.	A1	B1	C1
	A3	B2	C2
	A5	B3	C3
	A7	B4	C4
	A19	B5	C5
	A23	B6	C6
	A27	B7	C7
			C8
- Comprender como se constrúe un produto turístico, a imaxe que se proxecta e como se percibe.	A1	B1	C1
	A3	B2	C2
	A5	B3	C3
	A7	B4	C4
	A19	B5	C5
	A23	B6	C6
	A27	B7	C7
			C8
- Saber avaliar/analizar socialmente a repercusión do turismo para os turistas e para as sociedades receptoras	A1	B1	C1
	A3	B2	C2
	A5	B3	C3
	A7	B4	C4
	A19	B5	C5
	A23	B6	C6
	A27	B7	C7
			C8

Contents	
Topic	Sub-topic
1. As distintas concepcións sociolóxicas da realidade aplicadas ao turismo.	1.1 Opción multiparadigmática e integrada. 1.2 Paradigmas consenso-conflicto. 1.3 Outras teorías aplicadas ao turismo.
2. Métodos e técnicas de investigación aplicados ao turismo.	2.1 Metodoloxía pluralista. 2.2 Métodos cuantitativo e cualitativo. 2.3 Técnicas de recollida e tratamento de datos dos devanditos métodos. 2.4 Fases do método cuantitativo-deductivo aplicado ao turismo.
3. Cambio social e turismo: a evolución do turismo en relación cos grandes cambios sociais.	3.1 Turismo de nobleza e de burguesía. 3.2 Turismo de masas. 3.3 Turismo del siglo XXI.
4. Tendencias do turismo no futuro.	4.1 Tendencias segundo a OMT. 4.2 Riscos mundiais ou locais e posibles variacións das previsións turísticas. 4.3 Sociedades da información.

5. As funcións do turismo para os turistas. As motivacións dos turistas.	5.1 Funciones do turismo: perspectiva da liberación e realización humanas, perspectiva crítica. 5.2 As motivacións dos turistas.
6. A construción social dos produtos turísticos.	6.1. Fases na construción social dos recursos-productos turísticos e das necesidades dos turistas. 6.2. Obxectivación dos recursos turísticos. Perspectiva da autenticidade. 6.3. O ciclo de vida dos recursos-productos-destinos turísticos
7. Repercusións do turismo no desenvolvemento integral das sociedades.	7.1. O paradigma do desenvolvemento integral do espazo social. 7.2. Distintos capitais que contribúen ao desenvolvemento integral. 7.3. Metodoloxía de análise.
8. Os planes estratéxicos de desenvolvemento turístico: contidos, estrutura e metodoloxía.	8.1. Modelos de planificación turística. 8.2. Contidos e estrutura do plan. 8.3. Metodoloxía. 8.4. Exemplos de planes turísticos.
9. Imaxe proxectada e percibida dos produtos turísticos.	9.1 A creación da imaxe proxectada. 9.2 A imaxe percibida, satisfacción e comportamento do consumidor.
10. O comportamento do consumidor turístico.	10.1 Estudos macrosociolóxicos da demanda turística. 10.2 Estudos microsociolóxicos.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Supervised projects	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	10	30	40
Mixed objective/subjective test	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B3 B4 B5 B6 B7 C4 C5 C6 C7 C8	2	9	11
Guest lecture / keynote speech	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C4 C5 C6 C7 C8	22	37.5	59.5
Case study	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C4 C5 C6 C7 C8	5	12.5	17.5
Workbook	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8	5	15	20
Personalized attention		2	0	2
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Supervised projects	Ao longo do curso o/a alumno/a deberá realizar un traballo en grupo sobre un tipo de turismo (a elixir) onde se analizará dende a perspectiva sociolóxica: concepto, breve evolución histórica, variables a analizar dende diferentes paradigmas de estudo e implicacións do estudo. Farase seguemento e control dos traballos tutelados nas titorías.

Mixed objective/subjective test	Exame mixto de dúas partes: test que valora a aprendizaxe de conceptos e outra parte de desenvolvemento que valora a aprendizaxe de coñecementos.
Guest lecture / keynote speech	Nas sesións expositivas impartiranse as teorías e fundamentos claves para a adquisición de coñecementos nesta materia.
Case study	Visionado de películas ou audiovisuais e traballos de clase que tratan o turismo dende unha perspectiva sociolóxica. Despois da súa análise haberá que contestar a unhas cuestións concretas sobre esta. Esta parte será plantexada e debatida nos seminarios (clases interactivas).
Workbook	Análise sobre lecturas que tratan algúns exemplos de casos turísticos dende a vertente sociolóxica. Haberá que contestar a unhas cuestións concretas sobre as lecturas. Esta parte será plantexada e debatida nos seminarios (clases interactivas).

Personalized attention	
Methodologies	Description
Workbook Supervised projects Case study	Os traballos tutelados, estudos de casos e lecturas supoñen un control e seguemento que se traballará nas titorías en pequenos grupos en clase ou a través de Teams (en caso necesario), nos seminarios (clases interactivas) ou como traballo autónomo.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Workbook	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8	Aspectos avaliados: capacidade de síntesis, procura de información documental e reflexión sobre o tema.	10
Supervised projects	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	O traballo está suxeito a exposición oral. Ao comezo de curso facilitaranse as pautas a seguir e tipo de turismo a seleccionar (consensuado entre o grupo). Aquel/a alumno/a que non participe no traballo grupal, terá que facelo de forma individual. Aspectos avaliados: participación activa, capacidade de síntesis, traballo colaborativo, procura documental, capacidade expositiva e capacidade de reflexión crítica.	20
Mixed objective/subjective test	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B3 B4 B5 B6 B7 C4 C5 C6 C7 C8	O/A alumno/a deberá obter no exame unha cualificación mínima de 5 (sobre 10), non podendo, en ningún caso, ter unha cualificación inferior a 4 nalguna das partes. En caso de obter unha cualificación por baixo de 4 nalgunha das partes, esta será a cualificación final da proba mixta.	60
Case study	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C4 C5 C6 C7 C8	Aspectos avaliados: capacidade de síntesis, procura de información documental e reflexión sobre o tema.	10

Assessment comments

1ª Oportunidade: a parte práctica de avaliación continua ten un valor dun 40%, a parte teórica (exame) ten un valor dun 60%.

Traballos tutelados, estudo de casos e lecturas son traballos obrigatorios para a avaliación continua (40%) e o/a alumno/a ten que obter un mínimo de 5 (sobre 10), entre as tres metodoloxías, para facer media co exame (60%), no cal tamén deberá obter un mínimo de 5 (sobre 10). Gárdase a nota da parte práctica ou do exame para a 2ª oportunidade, no caso de ter aprobada algunha das partes.

2ª Oportunidade: no caso de ser NP ou suspenso na 1ª oportunidade, o/a alumno/a deberá entregar todos os traballos obrigatorios requiridos para tentar superar a materia na 2ª oportunidade. No caso do/s traballo/s de grupo, deberá facelo de forma individual.

A nota da parte práctica da avaliación continua (no caso de estar aprobada) gardarase para as seguintes convocatorias de cursos sucesivos ou oportunidade adiantada, pero no caso de que os contidos ou criterios da parte práctica da avaliación continua sexan modificados na guía docente, non quedará gardada a nota, polo que o/a alumno/a deberá revisar a guía docente do curso no que se presenta ou o consultará co o/a profesor/a antes de presentarse ao exame.

Nos casos en que o/a alumno/a non supera unha das partes da materia, xa sexa en 1ª ou 2ª oportunidade, a cualificación final máxima será dun 4.

O/A alumno/a obterá a calificación de NP se non se presenta ao exame, aínda que haxa realizado os traballos da avaliación continua durante o curso (independentemente da oportunidade).

Convocatoria adiantada: séguense os mesmos criterios que para a avaliación de 1ª ou 2ª oportunidade, polo que o/a alumno/a deberá poñerse en contacto co/a profesor/a con

suficiente antelación para establecer os traballos a realizar de forma individual e as datas de entrega.

Dispensa académica: o alumnado con recoñecemento de dispensa académica de exención de asistencia, solicitada oficialmente, terá que facer os traballos obrigatorios non presenciais e facelos chegar ao/a profesor/a para a súa avaliación nas datas que se establezcan, polo que é importante que o/a alumno/a se poña en contacto co/a profesor/a con suficiente antelación.

Disponibilidade dos idiomas en relación as probas escritas da avaliación: o exame estará no idioma de impartición da materia, se se desexa no outro idioma oficial da UDC, solicitaráse unha semana antes da data de realización.

Implicacións da fraude académica na realización das probas ou actividades de avaliación: A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa a falta e respecto da materia en que se cometese: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Atención á diversidade: a materia poderá ser adaptada ao estudantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade (física, visual, auditiva, cognitiva, de aprendizaxe ou relacionada coa saúde mental). De ser o caso, deberán contactar, nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre académico, cos servizos dispoñíbeis na UDC, coa Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/apoioalumnado/>); no seu defecto, coa Titora ADI da Facultade de Turismo.

Sources of information

Basic	- Alvarez Sousa, Antonio (2023). Turismo y Desarrollo Social. Editorial Síntesis - Alvarez Sousa, Antonio (2009). Sociología del Turismo. Madrid, Centro de Estudios Financieros - Álvarez Sousa, Antonio; Mantecón, Alejandro; Puertas- Cañaverall, Inmaculada (2019). Sociología del Turismo. Centro de Investigaciones Sociológicas - Gascón, Jordi y Cañada, Ernest (2005). Viajar a todo tren. Turismo, Desarrollo y Sostenibilidad. Editorial Icaria - Huertas Roig, Assumpció (2014). Comunicación de los territorios, los destinos y sus marcas. Editorial UOC - Mazón Martínez, Manuel Tomás (2001). Sociología del Turismo. Editorial Universitaria Ramón Areces - Muntaner Montejano, Jordi (2014). Psicosociología del Turismo. Editorial Síntesis
-------	--

Complementary	- Abad Galzacorta, M. y Fernández-Villarán, A. (2022). Diseñando experiencias sostenibles en turismo. Editorial Tirand Humanidades - Bourdieu, P (1989). La distinción. Madrid, Taurus - Dumazedier, Kaes René y otros (1971). Ocio y sociedad de clases. Barcelona, Fontanella - Goffman, Erving (1971). La presentación de la persona en la vida cotidiana. Buenos Aires, Amorrortu - Knebel, H. J. (1960). Sociología del Turismo. Cambios estructurales en el turismo. Editorial Hispano Europea - Kuhn, T (1975). La estructura de las revoluciones científicas. México, Fondo de Cultura Económica - Maslow, A.H. (1963). Motivación y personalidad. Barcelona, Sagitario - Molina, S. (2006). El posturismo, Turismo y posmodernidad. Editorial Trillas - Rial Boubeta, A (2008). Una aplicación turística para el estudio de la imagen de marca de un destino turístico. Pasos, Vol 6 - Ritzer, G. (1993). Teoría sociológica contemporánea. México Mc Graw-Hill - Veblen, T. (1971). Teoría de la clase ociosa. México, Fondo de Cultura Ecocómica - Vicente de Paula Censi Borges y Jakson Renner Rodrigues Soares (Coord.) (2021). Turismo y Desarrollo: contextos diversos. Thomson Reuters Aranzazi
----------------------	---

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Tourism Promotion and Communication Skills/662G01005

Introduction to Tourism/662G01009

Subjects that continue the syllabus

Tourism Research Methods and Techniques/662G01024

Other comments

Perspectiva de Xénero: Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos sexos, propiciarse a intervención en clase de alumnos e alumnas...). Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade. Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.